Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

Auteur
[redacted]

Datum aangemaakt
05-11-2026

Kenmerk
DGA-DAD / 108917856

Kopie aan

Bijlage(n)
1

nota
TER ADVISERING

Kamerbrief over Afrikaanse varkenspest

Parafenroute
[redacted]

Aanleiding

Op 19 november 2025 heeft de vorige minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur het *'Plan van aanpak preventie & bestrijdingsvoorbereiding Afrikaanse varkenspest in wilde zwijnen'* (hierna: *'PvA AVP wilde zwijnen'*) vastgesteld en aan de Kamer aangeboden. Dit plan is opgesteld samen met de provincies Limburg, Gelderland, Noord-Brabant en Overijssel, de terreinbeherende organisaties Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en LandschappenNL en de Producentenorganisatie Varkenshouderij (POV). In bijgevoegde Kamerbrief wordt de Kamer geïnformeerd over de vorderingen op de acties in dit PvA AVP wilde zwijnen.

Advies

- U kunt akkoord gaan met bijgevoegde Kamerbrief, zodat deze voor het debat dierziekten en zoönosen van 19 november 2026 wordt verstuurd.

Kernpunten

- Afrikaanse varkenspest (AVP) is een ernstige virusziekte bij varkens. Besmette varkens en wilde zwijnen zullen binnen 7 tot 14 dagen overlijden. Er is geen vaccin beschikbaar tegen AVP. De ziekte is bestrijdingsplichtig, op basis van Europese regelgeving.
- Het virus wordt onder andere verspreid door menselijk handelen, bijvoorbeeld door besmette varkensvleesproducten die (over grote afstanden worden meegenomen en) in de natuur terecht komen. Mensen zijn niet gevoelig voor het virus. AVP is dus geen zoönose.
- AVP leidt sinds de introductie in 2014 in het een groot deel van de Europese Unie tot uitbraken bij wilde zwijnen en in gehouden varkens. Naast uitbraken in vrijwel alle lidstaten in de Oost-Europa zijn uitbraken vastgesteld in bijvoorbeeld Noordrijn-Westfalen (Duitsland; 2025), Noord-Italië, Noord-Spanje, Finland.
- De provincies Limburg, Noord-Brabant, Gelderland en Overijssel, terreinbeherende organisaties (TBO's) Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten

Ontvangen BPZ

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

Kenmerk
DGA-DAD / 108917856

en LandschappenNL, de Producenten Organisatie Varkenshouderij (POV) en het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) werken al sinds 2020 samen gestructureerd aan de preventie van AVP door uitvoering te geven aan de Roadmap preventie AVP. Deze roadmap heeft in 2025 opvolging gekregen door het PvA AVP wilde zwijnen.

- In dit PvA AVP wilde zwijnen hebben de genoemde partijen heldere, uitvoerbare en haalbare acties geformuleerd die in de komende 3 jaar worden uitgewerkt.
- Preventieve acties uit het plan zien op het formuleren van specifiek beleid voor risicolocaties. Dit zijn locaties waar experts de kans op introductie van AVP in wilde zwijnen groot achten. Provincies zullen op deze locaties maatregelen treffen om de kans op introductie te minimaliseren. Tevens is er aandacht voor het evalueren van de beschikbare beheermethoden, versterken van de (ecologische) kennis van jagers en het inzamelen van afval van geschoten wilde zwijnen.
- Acties op de bestrijdingsvoorbereidingen zijn bijvoorbeeld het inzichtelijk maken van potentiële besmette zones (bv. op basis van populaties wilde zwijnen), onderzoek naar methoden om AVP effectief te bestrijden (door inzet van drones en honden) en het evalueren van de bestrijdingsdraaiboeken.
- Met de bijgevoegde Kamerbrief informeert u de Tweede Kamer over de voortgang op de uitvoering van de acties in het PvA AVP wilde zwijnen.